

Dansk Selskab for Almen Medicin
Mail: dsam@dsam.dk

18. juni 2026

Til Dansk Selskab for Almen Medicin

Tak for muligheden for at afgive høringsvar vedr. DSAM's vejledning "Patienten med lænderygsmærter".

Generelt ser Gigtforeningen det som meget positivt og relevant, at DSAM nu opdaterer vejledningen om lænderygsmærter set i lyset af den nye ryg-kronikerpakke, der indføres fra 2027. Det er et meget grundigt og klinisk relevant arbejde, der her er lavet af DSAM.

Da det primært drejer sig om rygpatienter med uspecifikke lænderygsmærter, vil vi gerne gøre særligt opmærksom på nødvendigheden af en grundig, systematisk udredning af rygpatienterne, så det sikres, at lægen får identificeret de rygpatienter, som har en alvorlig patologi/årsag og derfor kræver en anden og måske hurtigere behandling end denne vejledning lægger op til. Modellen med diagnostisk triagering, finder vi god, men det forudsætter at lægerne sikres både tilstrækkelig tid og kompetencer til at anvende modellen i praksis.

Desuden er det væsentligt for patienterne (og evt. pårørende), at de får en grundig patientuddannelse i forhold til deres konkrete rygsmerter/symptomer og aktivt inddrages i beslutningerne omkring diagnostik, behandling mv. undervejs i forløbet. Det mener vi vil forebygge en række misforståelser og et evt. pres for unødige undersøgelser.

Konkret har vi følgende kommentarer til vejledningen:

Afsnit og sidetal	tekst
Side 9, 3. afsnit	<i>Smerterne kan stamme fra mange strukturer i ryggenFor de fleste patienter er prognosen god, men visse faktorer, f.eks. høj initial smerteintensitet, psykosocial belastning og komorbiditet, kan forudsige et mere langvarigt forløb</i> (16). Her mener vi også man burde nævne, at forekomsten af tidligere episoder med rygsmerter, også er en kendt risikofaktor. Det er væsentlig at vide for patienterne. Reference bl.a. NICE guidelines for Low Back Pain. 2020 (p.20) vurderer at det drejer sig om ca. 30% af patienterne.
s. 11. Første afsnit.	Vedr. udredning, bør det præciseres at en klinisk diagnose som "uspecifikke lænderygsmærter", bør genovervejes, såfremt der opstår nye symptomer, som kan give anledning til en fornyet udredning. Det kan fx dreje sig om

	tidlige symptomer på rygsøjlegigt, som er markant underdiagnosticeret og med en væsentlig længere udredningstid i Danmark end i fx Sverige.
s. 22. Afsnit om dialogværktøj	Væsentligt, at patienten opfordres til at vende tilbage til lægen, såfremt den foreslåede behandling (hos fx fysioterapeut/kiropraktor) <i>ikke</i> har den forventede virkning inden for et specifikt antal uger. Desuden er det vigtigt at være grundig i at beskrive udelukkelsen af fx kræft eller andre potentielt alvorlige sygdomme. Hvis man har mange smerter, kan det give associationer til, at der så må være tale om en alvorlig sygdom.
s. 23. Diagnostisk Triage	God tilgang og derfor også vigtigt at forklare patienterne, at de tages alvorligt og lægen vil følge dem over længere tid, hvis behandlingen ikke virker som forventet.
s. 35	<i>2. afsnit: Patienter, som henvender sig direkte til fysioterapeut eller kiropraktor, bør oplyses om vigtigheden af, at den praktiserende læge informeres om forløbet, så denne kan varetage sin rolle som tovholder og sikre sammenhæng i behandlingen.</i> En tilbagemelding til egen læge ved opstart og afslutning af et forløb anbefales og heri er vi enige. Men det bør være behandlernes (fysioterapeut/kiropraktors) ansvar at informere hinanden om opstart/afslutning af forløb, så der sikres sammenhæng i behandlingen. Det er nok tvivlsomt om patienterne kan/vil påtage sig denne rolle.
s. 38-39	Under afsnittet om Tværfaglige Smertecentre, bør også nævnes muligheden for henvisning til tværfaglig rehabilitering på Sano (en del af det fri sygehusvalg). Her tilbydes fleksible forløb med fokus på fx smerter eller arbejdsfastholdelse til bl.a. rygpatienter med kroniske smerter, som ikke har haft tilstrækkelig effekt af behandling i primær sektoren. Kontakt evt. Sano om nærmere information herom. Se <u>Henvisninger til reumatologiske forløb - Sano Gigtcenter</u>

Med venlig hilsen

Lene Mandrup Thomsen
Chefkonsulent, fysioterapeut & Master i Rehabilitering

Tlf. +4539778034
lmthomsen@gigtforeningen.dk